

คำนำ

สังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปในทางวัตถุนิยม จากการที่ประเทศเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ครอบครัวต้องทำงานมากขึ้นเพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบายให้กับเด็ก ในลักษณะที่เร่งเด็กให้คร่ำเคร่งกับการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ อย่างหนัก และมุ่งเน้นพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเพียงด้านเดียว โดยอาจมองข้ามการพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านสังคม ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเด็ก โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยหรืออายุต่ำกว่า 6 ปี เป็นระยะที่สมองมีการเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นวัยเริ่มต้นกระบวนการเรียนรู้ เด็กอยากรู้อยากเห็น สนใจใฝ่รู้สิ่งรอบตัว มีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จักสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้น เด็กมักเรียนรู้ผ่านการเล่น (Learning through Play) การเล่นของเด็กในช่วงปฐมวัยนี้จึงเป็นสื่อกลางส่งผ่านการเรียนรู้ตามธรรมชาติของเด็ก เปรียบเสมือนสะพานเชื่อม โยงโลกของเด็กกับโลกของสังคมภายนอก การทำความเข้าใจกับเรื่องการเล่นของเด็กในช่วงปฐมวัยนับเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญยิ่ง เพื่อที่เราในฐานะพ่อแม่ผู้ปกครองผู้ดูแลหรือผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับเด็กกลุ่มนี้ จะสามารถส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้เล่นตามความชอบหรือสนใจ และสอดคล้องกับพัฒนาการของวัย

ในนามของคณะผู้วิจัย เรื่อง “การเล่นของเด็กในครอบครัวไทย : ลักษณะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการเด็กในช่วงปฐมวัย” หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานวิจัยครั้งนี้จักเป็นข้อมูลเบื้องต้น (baseline data) ที่จะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าเรื่องการเล่นของเด็ก เพื่อวางแผนการส่งเสริมสนับสนุนการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวได้อย่างถูกวิธีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในอันที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้สอดคล้องตามความสามารถของวัย

“การเล่นของเด็กเปรียบเสมือนการทำงานของผู้ใหญ่”

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2550